

*Door: Robert Koster (1970)
Den Haag, april 2022*

Vlak nadat de oorlog in Oekraïne begon schreef ik onderstaande overdenking.

De lawine aan berichtgeving en opinie over de oorlog in Oekraïne klinkt voornamelijk als tromgeroffel. In de analyses die via de media tot ons komen herken ik veel aannames en misverstanden. Ik noem er hieronder drie.

Hardnekkig misverstand 1:

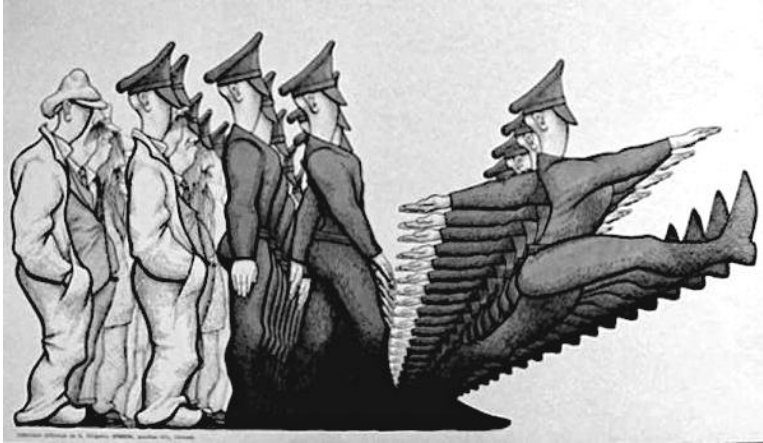
Het is slechts 1 man die deze oorlog heeft veroorzaakt

In de eerste dagen na het begin van de oorlog keek ik met verbazing naar de commentaren op de oorlog in Oekraïne. Want we doen net alsof slechts één man deze chaos veroorzaakt. Een klein autoritair mannetje met een onderdrukt gevoelsleven. Alsof slechts één man alle macht heeft. Dat klopt niet. Putin heeft geen macht. Die is hem gegeven. Door de politici om hem heen. Door het Russische volk. En door de politici in het Westen. Hij ontleent zijn invloed aan een verhaal. Een verhaal dat is verzonnen door mensen. Door ons.

Putin veroorzaakt ook geen chaos in Europa. Hij zit gewoon met een uitdrukingsloos gezicht op een bureaustoel met een kingsize rugleuning achter een massief eikenhouten tafel met daarop drie mat-witte vaste telefoons die waarschijnlijk al in de tijd van Leonid Brezjnev werden gebruikt. En hij praat alleen maar. Deelt zijn mening. Staart naar een landkaart. Kleineert een collega. Ogenscheinlijk is hij de architect, maar hij veroorzaakt geen chaos. Dat doen de 190.000 jonge Russische mannen met hun machinegeweren, tanks en vliegtuigen.

We lijken het vanzelfsprekend te vinden dat deze 190.000 mensen geen gezicht hebben. Geen stem. Geen verantwoordelijkheid. Geen normbesef. Geen leven. We noemen hen "troepen". De vormloze massa waarmee een strateeg grenzen hertekent. Maar het zijn zij die uiteindelijk de trekker overhalen en de bommen laten vallen.

De vanzelfsprekendheid waarmee wij mensen ons altijd maar weer onderwerpen aan “het systeem”. Dat is het echte probleem. Rusland heeft Michail Bakoenin en Pjotr Kropotkin voortgebracht maar hun ideeën lijken morsdood te zijn.

Hardnekkig misverstand 2:

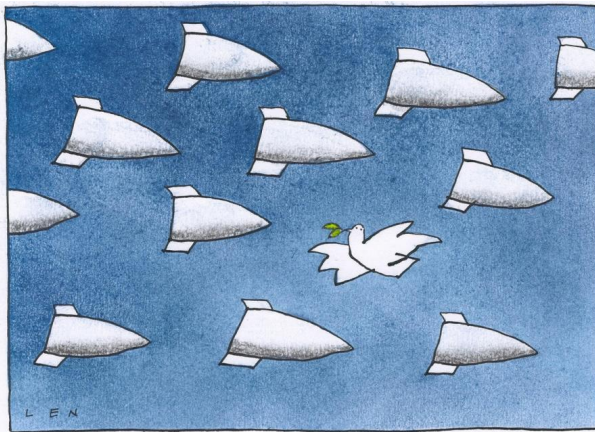
*Oorlogen kun je op twee manieren voeren: op beschaafde en op
barbaarse wijze*

In de beschaafde variant bevechten alleen militairen elkaar en vallen er geen onschuldige burgerslachtoffers. Er wordt onderscheid gemaakt tussen wapens die ethisch verantwoord zijn en wapentuig dat als inhumain moet worden beschouwd. Voert men zijn oorlog echter op barbaarse wijze dan wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen burger en militair zodat er zonder aanzien des persoons lustig op los geplunderd en verkracht kan worden. Ook maakt het dan niet meer uit op welke wijze de medemens wordt gedood: het mag met behulp van de ouderwetse pyrotechniek maar je mag ook de goed gelukte resultaten van je laboratoriumexperimenten in gaan zetten. In dat geval wordt er volgens politici en legerleiding een “rode lijn” overschreden.

Maar oorlog kent geen moraal en oorlogsmisdaden zijn het product van iedere oorlog. Noemt u mij een oorlog waarin geen vrouwen zijn verkracht, geen willekeurige executies zijn uitgevoerd en

waarin de partijen zich netjes hebben gehouden aan het “oorlogsrecht”. Ze zijn er niet. Tijdens onderlinge conflicten gedragen staatshoofden zich zoals kleuters op het schoolplein. De massale verontwaardiging over het in de media getoonde menselijk leed in Boetsja is uiteraard terecht maar deze misdaad mag niet als een verrassing komen. Want “Boetsja” is de standaard in iedere oorlog.

Het zal nooit anders zijn zolang we gevangen blijven in de collectieve hypnose die ons voorspiegelt dat rechtvaardigheid en vrede uit de loop van een geweer tevoorschijn kunnen komen. Er zullen telkens nieuwe “Boetsja’s” plaatsvinden zolang we het vanzelfsprekend blijven vinden dat soldaten, net zoals de honderdduizenden Russische militairen die nu in Oekraïne vechten, geen enkele verantwoordelijkheid hoeven te dragen voor hun daden.

Hardnekkig misverstand 3:

Wapenleveranties aan Oekraïne redden mensenlevens

“We need more weapons! Please give us 1% of your weapons!” horen we Zelensky keer op keer aan de NAVO lidstaten vragen. “More NATO weapons needed to save lives” kopte de BBC News website op 7 april jongstleden. “Zwaardere wapens leveren, gaat dat het verschil maken denkt u?” vraagt Mariëlle Tweebeeke van

Nieuwsuur aan de zoveelste bij haar aan tafel aangeschoven defensiespecialist. Ze wil het zo graag geloven. Je ziet het in haar ogen. Dat het inderdaad het verschil kan maken. Dat de Russische agressie eindelijk een halt toegeroepen kan worden. Door het leveren van wapens. *Zwaardere* wapens. Ook gaan er steeds meer stemmen op om niet alleen maar defensieve maar ook aanvalswapens te leveren, nog zo'n kunstmatig onderscheid.

Maar de toestroom aan wapens voor het Oekraïense leger zal zorgen voor een tegenreactie: nog meer Russische bombardementen. Nog meer executies. Met iedere tank die naar Oekraïne gaat, gaat de oorlog langer duren. Met meer slachtoffers (burgers én militairen, Oekraïners én Russen) tot gevolg. De NAVO zal langzaam maar zeker steeds verder de oorlog in gezogen worden. Als we Boetsja zo vreselijk vinden, waarom voeden we het conflict dan? Wat hebben wapenleveranties te maken met de-escalatie? Getuigt het van lafheid als het Oekraïense leger de wapens eenzijdig neerlegt, zoals ik Joris Voorhoeve onlangs op tv hoorde zeggen? Is de keuze voor de vrede laf? Is het willen voorkomen van duizenden doden laf?

Zelensky zou moeten inzien dat stoppen met vechten niet gelijk staat aan opgeven, accepteren en verliezen. Het zou een wijze beslissing zijn. Verzet is mogelijk met niet-militaire middelen. We

moeten niet vergeten dat bijna iedere democratie ook een totalitair systeem in zich bergt in de vorm van een leger. De weigering om nog langer onderdeel van zo'n totalitair systeem te zijn is niet laf maar een daad van medemenselijkheid.

De Oekraïners willen vechten voor hun land, zo nodig tot de laatste man. Maar Zelensky mag niet, vanuit een soort moreel imperatief, van andere landen eisen dat ook zij onderdeel worden van deze oorlog. Door wapens te blijven leveren is Nederland dat echter al lang geworden.

● Live / Russia-Ukraine war latest: war will become 'endless bloodbath' without more weapons, Zelenskiy says

○ **5m ago** Jersey has frozen more than \$7bn (£5.4bn) of assets linked to the sanc...

○ **22m ago** The BBC has warned that a video carrying its branding which claims th...

○ **41m ago** Zelenskiy: War will become 'endless bloodbath' without more weapons. ...

Schermprint voorpagina Guardian.com 13 april 2022.

BBC Sign in Home News Sport Reel Worklife Travel Future Culture TV More Search BBC

NEWS

Home War in Ukraine Coronavirus Climate Video World UK Business Tech Science Stories Entertainment & Arts Health World News TV More

● LIVE More Nato weapons needed to save lives - Ukraine

Ukraine's foreign minister issues a call for more arms as Nato leaders resume talks in Brussels.

Europe

- What is Nato doing for Ukraine?
- Why Russia wants Donbas
- ▶ Witnessing the destruction
- 'I saw a Russian soldier shoot my father dead'

Schermprint BBC news.